

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/12/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2517203477
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holíč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2517203477.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holíč a sudkýň: Mgr. Renáta Gavalcová a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951 proti žalovanému: E. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., o zaplatenie 2.827,88 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 15Csp/71/2017-204 zo dňa 25.09.2018, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo výroku II. a v časti náhrady trov konania vo výroku III. **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.827,88 eura, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku., vo výroku II. žalobu vo zvyšku zamietol, vo výroku III. súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 708 ods. 1 a 2, § 710, § 497, § 502 ods. 1, § 273 Obchodného zákonníka, s poukazom aj na procesné ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku.

3. Vecne argumentoval tým, že po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne čiastočne len čo do požadovanej istiny vo výške 2.827,88 eura. Ako vyplýva zo žaloby, resp. jej špecifikácie, uvedená suma žalovanej istiny predstavuje rozdiel medzi všetkými debetnými a kreditnými obratmi vykonanými na účte žalovaného. Žalobca predloženými dôkazmi preukázal uzatvorenie zmluvy o bežnom účte ako i zmluvy o povolenom prečerpaní, s tým, že predloženými výpismi z účtu preukazoval výšku žalovanej istiny v sume 2.827,88 eura, ktorú aj riadne špecifikoval, t.j. uviedol, z čoho pozostáva žalovaná suma a súčasne uviedol, ako sa k žalovanej sume dopracoval, keď uviedol jednotlivé zložky kreditných i debetných operácií na účte žalovaného, zriadeného titulom zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa 10.01.2013. Čerpania finančných prostriedkov žalovaným nad rámec finančných prostriedkov, ktorými žalovaný disponoval, bolo titulom zmluvy o povolenom prečerpaní zo dňa 11.11.2013. Nakoľko žalovaný v konaní nepreukázal zánik žalovanej pohľadávky žalobcu voči jeho osobe, v konaní bol pasívny, pri zohľadnení povinnosti tvrdenia ako i unesenia dôkazného bremena žalobcom v dostatočnom rozsahu súd potom žalobe čo do sumy žalovanej istiny 2.827,88 eura vyhovel a uložil žalovanému povinnosť túto sumu uhradiť tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku. Za nedôvodnú súd posúdil žalobu v časti požadovaného úroku vo výške 28 % ročne zo sumy 2.827,88 eura za obdobie od 20.05.2017 do zaplatenia, preto súd v tejto časti

žalobu zamietol (výrok II. rozsudku). Súd pritom vychádzal z toho, že úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, čo bolo v tomto prípade dňa 19.05.2017. Súd je toho názoru (súdna prax aj iných súdov), že úroky z úveru prináležia veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu. Súd v tejto súvislosti odkazuje aj na právne posúdenia v obdobných veciach uvedené v rozsudkoch Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/251/2016 zo dňa 4.10.2017 a sp. zn. 26Co/13/2016 zo dňa 27.06.2017. Po splatnosti úveru patria veriteľovi len úroky z omeškania (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012-14), nie aj úroky. Súd preto žalobu v časti zaplataenia 28 % ročného úroku zo sumy 2.827,88 eura od 20.05.2017 do zaplataenia zamietol (výrok II.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol aj bez návrhu (§ 262 ods. 1 CSP) tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Súd vychádzal z toho, že pomer úspechu a neúspechu strán sporu musí byť vypočítaný s použitím vstupných súm - výška pohľadávky uplatnenej a priznanej. Úrok, ktorý nie je samostatným nárokom v konaní, ale príslušenstvom uplatnenej pohľadávky, neovplyvňuje úspech alebo neúspech strany sporu v konaní. Výška nemôže byť zahrnutá do hodnoty výšky uplatnenej pohľadávky, z ktorej je vypočítaný pomer úspechu a neúspechu v súvislosti s náhradou trov konania (uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/42/2015 zo dňa 24.2.2015). Čiastočné zamietnutie žaloby v časti úroku teda nemalo vplyv na konštatovanie o plnom úspechu žalobcu v tomto konaní. Súd v zmysle § 262 ods. 1 CSP rozhodol len o nároku na náhradu trov konania, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca v rozsahu zamietnutej časti a v rozsahu náhrady trov konania. Podľa odvolateľa rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.) a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) C.s.p.). Žalobca namietal, že súd právne nesprávne posúdil úrok 28% ako úrok po zosplatnení, nakoľko úrok 28 % ročne nie je zmluvný úrok, a teda ani úrok po zosplatnení, ale je to zákonný úrok z titulu prekročenia, ktoré upravuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (§2 písm. f) a § 18). Samotný zákon počíta s možnosťou, že zostatok na účte vzniknutý titulom prekročenia bude úročený. Zmluva o účte pre prípad prekročenia nemusí ako obligatórnu náležitosť obsahovať údaje uvedené v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Naopak, podľa § 18 ods. 1 citovaného zákona postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe. Žalobca zverejňuje výšku úrokových sadzieb v úrokovej výveske na svojej web stránke. Znenie sadzobníkov je zverejnené aj na pobočkách banky, na čo klientov žalobca upozorňuje aj vo výpisoch z účtu. Žalobca má za to, že zverejnením vývesiek úrokových sadzieb na webovom sídle žalobcu a v pobočkách je splnená povinnosť v zmysle § 18 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákon nevyžaduje uvedenie úrokovej sadzby v zmluve o účte, preto je zamietnutie nároku na úrok nedôvodné. Žalobca poukazuje aj na judikatúru Súdneho dvora, konkrétne na rozsudok súdneho dvora v prejudiciálnom konaní k Smernici 2008/48/ES - VEC C-42/15, v zmysle uvedeného rozsudku sa článok 10 ods. 1 a2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči a ďalej sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil na jednej strane, že zmluva o úvere, ktorá patrí do pôsobnosti smernice 2008/48 a ktorá je vypracovaná písomne, musí byť podpísaná zmluvnými stranami, a na druhej strane, že táto požiadavka podpísania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice. Uvedené znamená, že náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotreb. Úveroch sú povinnou náležitosťou úverovej zmluvy, avšak nemusia byť nevyhnutne v samotnom texte úverovej zmluvy, ale časť z nich môže byť obsiahnutá aj v obchodných podmienkach (ďalej aj ako „VOP alebo OP“) alebo sadzobníku, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Z uvedeného teda vyplýva, že VOP/Sadzobník a Výveska úrokových sadzieb sú súčasťou zmluvy. Výška úroku pri nepovolenom debete na účte bola upravená vo Výveske úrokových sadzieb. Klient oboznámenie sa so zmluvnou dokumentáciou potvrdil svojím podpisom na zmluve, tj. preukázateľne potvrdil preštudovanie dokumentácie upravujúcej daný zmluvný vzťah. Okrem toho sú všetky dokumenty, na ktoré odkazuje zmluva zverejnené na webstránke banky v aktuálnom znení, zverejnené na každom obchodnom mieste (pobočke banky) v aktuálnom znení a o každej zmene dokumentácie je klient banky informovaný bankou aj vo výpise z účtu ako aj prostredníctvom internetbankingu, a vo výpise z účtu je okrem toho uvedená aj úroková sadzba prečerpania. V zmysle bodu 3.12 VOP pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, operácií prostredníctvom platobných kariet, opravnom zúčtovaní, uplatnení zrážkovej dane, v prípadoch dohodnutých medzi bankou a klientom ako aj v iných prípadoch môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Prečerpanie je automaticky prijaté

prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje majiteľovi účtu nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte. Ak nepovolené prečerpanie nastane, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby v zmysle VOP, Sadzobníku poplatkov a Vývesky úrokových sadzieb účinných ku dňu uzatvorenia Zmluvy o účte a Vývesku úrokových sadzieb účinných ku dňu uzatvorenia Zmluvy o povolenom prečerpaní. S oprávnením banky požadovať úroky za prečerpanie účtu počíta ako Obchodný zákonník, tak aj zákon o spotrebiteľských úveroch v ust. § 18 ods. 1. Ohľadne nároku na úrok 28% ročne žalobca odkazuje na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43Co/4/2018-54 zo dňa 27.3.2018. Odvolateľ navrhuje, aby odvolací súd v zmysle § 388 Civilného sporového poriadku rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe žalobcu v plnom rozsahu a zaviazal žalovaného uhradiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

5. Žalovaný odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

6. Krajský súd v Tnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP.

7. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec aj v napadnutom rozsahu i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 OSP, odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku v napadnutej časti. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchyliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

8. Vzhľadom na odvolaciu argumentáciu žalobcu, odvolací súd považuje za podstatné uviesť nasledovné:

9. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 10.01.2013 uzatvoril žalobca ako so žalovaným ako majiteľom účtu zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej bol žalovanému zriadený osobný účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX. Zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú. Podľa Čl. IV. bod 2. predmetnej zmluvy za poskytovanie produktov/služieb bola banka oprávnená zúčtovať si poplatky podľa Sadzobníka poplatkov. Vzájomné práva a povinnosti bližšie nešpecifikované zmluvou sa riadili (aj) Všeobecnými obchodnými podmienkami banky. Dňa 11.11.2013 uzatvoril žalobca ako banka so žalovaným ako klientom Zmluvu o povolenom prečerpaní, ktorej predmetom bolo povolené prečerpanie do výšky limitu 960,- eur na účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX s variabilnou úrokovou sadzbou 19,9 % p.a. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Všeobecné obchodné podmienky. Podľa bodu 3.8 Všeobecných obchodných podmienok žalobcu (č.l. 16 spisu) majiteľ účtu je povinný mať na účte dostatok finančných prostriedkov postačujúcich na vykonanie požadovaných transakcií, splátok úveru poskytnutého bankou, na poplatky a akýchkoľvek finančných záväzkov voči banke. Podľa bodu 3.12 VOP po dobu nepovoleného prečerpania na účte musí majiteľ účtu platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“. Žalobcom predložený

sadzobník poplatkov obsahuje sumár rôznych poplatkov v rôznej výške. Z predložených úrokových sadzieb žalobcu (č.l. 4 spisu) vyplýva, že sadzba úroku pri nepovolenom prečerpaní je vo výške 28 % p.a. Z predložených výpisov k účtu č. XXXXXXXXXX na meno žalovaného je zrejmá konečná (žalovaná) suma 2.827,88 eura, s tým, že na predložených výpisoch sú evidované rôzne transakcie, poplatky, úroky (č.l. 25-77), ktoré žalobca uviedol v sumáre v podaní - špecifikácii žaloby.

10. Základnou spornou otázkou je, či žalobcom vo VOP osobitne dojednaný inštitút tzv. nepovoleného prečerpania, ktorý mohol vzniknúť tým, že žalobca môže zaťažiť účet poplatkami a niektorými inými debetnými položkami, odôvodňuje žalobou uplatnený nárok aj v zamietnutej časti.

11. Podľa odvolacieho súdu ustanovenie VOP týkajúce sa nepovoleného prečerpania nie je takou dohodou, akú predpokladá § 710 Obchodného zákonníka. Citované ustanovenie sa totiž netýka len zaťaženia účtu žalovaného výbermi hotovosti a realizovanými platobnými príkazmi v prospech iných osôb, ale umožňuje žalobcovi zaťažiť tento účet aj pohľadávkami z titulu úrokov, poplatkov a podobne, teda pohľadávkami, ktoré celkom zjavne vznikajú len medzi žalobcom a žalovaným. Citované ustanovenia sú navyše svojím obsahom nejasné. Na jednej strane tieto ustanovenia navodzujú dojem, že má ísť o tzv. prekročenie v zmysle § 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, teda o osobitnú formu spotrebiteľského úveru. Cit. ust. VOP umožňuje vznik nepovoleného prečerpania aj zúčtovaním napr. úrokov, poplatkov alebo opravného zúčtovania, čo celkom zreteľne nie je „disponovanie peňažnými prostriedkami“ dlžníkom - spotrebiteľom. Okrem toho podstatou prekročenia je práve to, že veriteľ „umožní“ dlžníkovi takéto čerpanie (disponovanie), teda že dispozície dlžníka sú výkonom jeho práva voči veriteľovi, ktoré mu veriteľ priznal (umožnil). Inak povedané, v prípade prekročenia v zmysle § 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú však v konkludentnej forme (veriteľ fakticky umožní uvedené dispozície). Tomu však odporujú cit. ustanovenia obchodných podmienok, ktoré hovoria, že každé nepovolené prečerpanie je porušením zmluvných povinností dlžníka. Nepovolené prečerpanie teda zjavne ani sám žalobca nepovažuje za výkon práva, ktoré žalobca dal dlžníkovi - majiteľovi účtu, čím je ale vylúčená kvalifikácia tohto ustanovenia ako prekročenia v zmysle § 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z.

12. Pokiaľ žalobca zaťaží bežný účet tými peňažnými prostriedkami, ktoré skutočne na základe príkazu majiteľa účtu vyplatil tretej osobe alebo majiteľovi účtu na iný účet alebo v hotovosti, ide o prípad predpokladaný v § 710 Obch. zák. a takýto vzťah možno kvalifikovať ako vzťah úverový. Pokiaľ však žalobca zaťažuje účet napríklad poplatkami, úrokmi alebo splátkami iných úverov, nejde o prípad § 710 Obch. zák. a tieto nároky nie sú nárokmi z úveru v pravom slova zmysle, keďže žalobca tu nikomu žiadne peňažné prostriedky neposkytuje.

13. Je potrebné posúdiť predmetnú zmluvu o bežnom účte ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď ide štandardnú formulárovú zmluvu, uzavretú medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako spotrebiteľom, pričom v časti prečerpania prostriedkov na účte je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Je preto potrebné skúmať, či medzi stranami došlo k platnému uzavretiu zmluvy o povolenom prečerpaní obsahujúcej všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch. Výklad a aplikácia ust. § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch. Takto je potrebné dospieť k záveru, že medzi stranami nebola uzatvorená taká zmluva o povolenom prečerpaní, ktorá obsahuje povinné náležitosti stanovené v ust. § 10 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch sa úver (istina skutočného prečerpania) považuje za bezúročný a bez poplatkov.

14. Pre spotrebiteľský úver sa v zákone o spotrebiteľských úveroch z hľadiska formálnych náležitostí vyžaduje písomná forma zmluvy a obsahové náležitosti zmluvy sú vymedzené v § 9 ods. 2 (resp. § 10 ods. 1) zákona o spotrebiteľských úveroch. Ustanovenie § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch vymedzuje prípady, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ide vlastne o špeciálnu právnu úpravu absolútnej neplatnosti právneho úkonu. Tým, že zákon nedodržanie iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutnými podstatnými obsahovými náležitosťami zmluvy. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k esenciálnym, teda k podstatným obsahovým náležitosťam zmluvy. Pokiaľ zmluva uzatvorená medzi účastníkmi niektorú z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch

neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

15. Uvedený výklad zodpovedá zmyslu a účelu zákona o spotrebiteľských úveroch. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka <., podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Tento výklad dopadá aj na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle citovaného zákona s poukazom na § 1 ods. 8 zákona o spotrebiteľských úveroch, kde je vyjadrená subsidiarita Občianskeho zákonníka <., ako aj subsidiarita osobitných predpisov.

16. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany tej osoby, ktorá predstavovala právny úkon s dôverou v určitý, druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav.

17. Práve z vyššie uvedeného dôvodu bol prijatý zákon o spotrebiteľských úveroch a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotrebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu.

18. Rešpektujúc výklad Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, v zmysle ktorého článok 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že: zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči, odvolací súd poznamenáva, že aj napriek tejto skutočnosti musí byť zachovaná požiadavka dobrej viery v záväzkovo-právnom vzťahu.

19. Pokiaľ ide o odkaz žalobcu na VOP a poukaz na rozhodnutie súdneho dvora C-42/2015, je potrebné konštatovať, že i v tomto rozhodnutí sa konštatuje, že Smernica 2008/48/ES <. nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil na jednej strane, že zmluva o úvere patrí do pôsobnosti tejto smernice a musí byť podpísaná zmluvnými stranami a na druhej strane, že táto požiadavka podpisania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy. Tu je potrebné poukázať na to, že zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 9 presne špecifikuje podstatné náležitosti zmluvy, z čoho vyplýva, že tieto náležitosti musia byť i podpísané účastníkmi zmluvy. Teda v prípade, že by tieto náležitosti zmluvy boli obsiahnuté vo Všeobecných obchodných podmienkach, minimálne je potrebné, aby tieto boli účastníkmi zmluvy i podpísané.

20. V tomto smere odvolací súd pripomína závery Ústavného súdu Českej republiky vo veci sp. zn. I ÚS 3512/11 cit.: „Je treba zdôrazniť, že obchodní podmienky ve spotřebitelských smlouvách na rozdíl třeba od obchodních smluv mají sloužit především k tomu, aby nebylo nezbytné do každé smlouvy přepisovat ujednání technického a vysvětlujícího charakteru. Naopak nesmějí sloužit k tomu, aby do nich v často nepřehledné, složitě formulované a malým písmem psané formě skryl dodavatel ujednání, která jsou pro spotřebitele nevýhodná a o kterých předpokládá, že pozornosti spotřebitele nejspíše uniknou (například rozhodčí doložka nebo ujednání o smluvní pokutě). Pokud tak i přesto dodavatel učiní, nepočíná si v právním vztahu poctivě a takovému jednání nelze přiznat právní ochranu.“

21. Odvolací súd je preto názoru, že napriek odkazu žalobcu na predmetné rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

22. Odvolateľ zrejme prehliada, že určujúcim východiskom v súdnej veci je spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu medzi sporovými stranami. Nadväzne je podstatné, že na predmetnú zmluvu sa vzťahuje právny režim zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý v § 10 ods. 1 zakotvuje požiadavku obligatórnych náležitostí takéhoto typu zmluvy (zmluvy o povolenom prečerpaní); okrem iného musí obsahovať dojednanie o úrokoch a poplatkoch. Z daného hľadiska je irelevantná úprava týkajúca sa vo všeobecnosti platobných služieb, na ktorú poukazuje odvolateľ. Ide tu o vyjadrenie zásady prednosti špeciálneho právneho predpisu (o spotrebiteľských úveroch) pred všeobecným právnym predpisom (o platobných službách).

23. Pokiaľ aj zákon o platobných službách neustanovuje povinnosť individuálne dojednať poplatky, odvolací súd poukazuje na to, že uvedený zákon nepredstavuje špeciálnu úpravu vo vzťahu k normám spotrebiteľského práva, ktorá by vylučovala aplikáciu spotrebiteľskej ochrany (na ktorej je založená požiadavka individuálneho dojednania zásadných zmluvných ustanovení, medzi ktoré nepochybne poplatky i úroky patria). Navyše zákon o platobných službách sa nedotýka zmluvného úroku.

24. Zo žalobcom predloženej Zmluvy o osobnom účte je nepochybné, že v nej nie sú uvedené žiadne individuálne dojednania o povolení prečerpania, ani individuálne dojednania ohľadom poplatkov a úrokov, a že žalobca v konaní nepreukázal, že by žalovaného v čase zriadenia bežného účtu, či poskytnutia prečerpania písomne vopred informoval o akýchkoľvek konkrétnych podmienkach, za ktorých mu bolo poskytnuté prečerpanie na účte (o výške úroku a poplatkoch). V prípade spotrebiteľskej zmluvy, a v tomto prípade Zmluva o osobnom účte bola posúdená ako spotrebiteľská zmluva, žalobca si môže účtovať len úroky, ktoré boli zmluvnými stranami v spotrebiteľskej zmluve individuálne dojednané, čo v danom prípade nemožno mať za splnené, ak uvedený nárok žalobca odvodzoval výlučne od priložených VOP a Sadzobníka poplatkov. Hoci žalobcom predložené VOP upravujú otázku tzv. „nepovoleného prečerpania“ v ust. čl. 3. 12 VOP, žalobca upravuje stav, ak „nastane“ nepovolené prečerpanie účtu a pre takýto prípad upravuje tzv. „úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“, ktorý úrok má zodpovedať debetnej úrokovej sadzbe vyhlásovanej žalobcom, treba opakovane ako je uvedené vyššie zdôrazniť, že žalobca so žalovaným nemal uzavretý žiaden zmluvný vzťah o prečerpaní (existencii možnosti prekročenia) vlastných peňažných prostriedkov na bežnom účte žalovaného. Zákonná úprava pojem „nepovolené prečerpanie“ nepoužíva, odvolací súd mal zato, že žalobca týmto slovným spojením mienil označiť priebežné nesplácanie, či nedodržiavanie požiadavky banky na priebežné znižovanie záporného salda účtu klienta.

25. V danom prípade žalobca so žalovaným nemal uzavretý žiaden zmluvný vzťah právne relevantným spôsobom o prečerpaní (existencii možnosti prekročenia) peňažných prostriedkov na bežnom účte žalovaného, či už z hľadiska výšky prečerpania, spôsobu splácania prečerpania ako aj iných podmienok súvisiacich s poskytovaním takejto služby bankou. Uvedené nemožno nahradiť ani zhojiť jednostranným oznámením banky, napr. formou výpisov z účtu doručovaných žalovanému na jeho adresu, na ktorých je prípadne uvedená výška prečerpania, či úroková sadzba prečerpania.

26. Aj ust. § 18 zákona č. 129/2010 Z z., na ktoré poukazuje žalobca v odvolaní, pre poskytnutie „prekročenia“ predpokladá a vyžaduje (.....„a existuje možnosť“.....) zmluvné dojednanie medzi klientom a bankou o tom, že spotrebiteľovi banka umožní prekročenie (.....ak ide o zmluvu o otvorení bežného účtu a „existuje možnosť“, že sa spotrebiteľovi umožní prekročenie.....). Uvedené ustanovenie nemožno vykladať tak, že spotrebiteľovi (klientovi) bez toho, aby bol vopred informovaný a bez toho, aby klient prejavil vážny záujem a svoju vôľu právne relevantným spôsobom o poskytovanie služby prečerpania na účte (prekročenia), ktorého je majiteľom, za konkrétnych podmienok (čo do limitu prekročenia, úročenia, a pod.), aby banka umožnila prekročenie a až následne spotrebiteľovi (klientovi) oznamovala informácie s tým súvisiace (či už formou výpisov z účtu a pod.).

27. Súd prvej inštancie na základe existujúceho skutkového stavu a právneho posúdenia danej veci správne konštatoval, že žalobcovi vznikol nárok len na vrátenie peňažných prostriedkov, ktoré žalobca

žalovanému reálne poskytol vo výške 2.827,88 eur, a teda žalobcovi nevznikol nárok na žiadne ďalšie úroky či poplatky, nakoľko tieto neboli medzi účastníkmi zmluvného vzťahu platne dojednané.

28. Odvolací súd podporne poukazuje na mnohé rozhodnutia odvolacích súdov, ktoré dospeli k rovnakému záveru o nedôvodnosti uplatneného úroku 28% pri nepovolenom prečerpaní, a to rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/147/2018, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 16Co/38/2018, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/135/2018, Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7Co/305/2018, Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 5Co/271/2018.

29. S poukazom na vyššie uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie rozsudkom žalobu vo zvyšnej časti zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd, po vysporiadaní sa s podstatnými tvrdeniami odvolateľa, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok v zamietnutej časti (II. výrok), vrátane správneho (III. výroku) o náhrade trov konania, potvrdil.

30. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

31. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v odvolacom konaní pasívny, nevykonával žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčíslil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. S poukazom na uvedené odvolací súd žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi nepriznal.

32. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).